

# PŘEHLED VÝZKUMŮ

57-1

# PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis  
*Peer-reviewed journal*

Ročník 57  
*Volume 57*

Číslo 1  
*Issue 1*

<b>Předseda redakční rady</b> <b>Head of editorial board</b>	Pavel Kouřil
<b>Redakční rada</b> <b>Editorial board</b>	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
<b>Odpovědný redaktor</b> <b>Editor in chief</b>	Petr Škrdla
<b>Výkonná redakce</b> <b>Assistant Editors</b>	Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
<b>Technická redakce, sazba</b> <b>Executive Editors, Typography</b>	Barbora Tesařová
<b>Software</b> <b>Software</b>	Adobe InDesign CC
<b>Fotografie na obálce</b> <b>Cover Photography</b>	Zelená Hora (okr. Vyškov). Starobronzový kamenný segment. Zelená Hora (Vyškov District). Early Bronze Age stone segment.
<b>Adresa redakce</b> <b>Address</b>	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: <a href="mailto:pv@arub.cz">pv@arub.cz</a> Internet: <a href="http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html">http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html</a>
<b>Tisk</b> <b>Print</b>	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250  
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně  
Vydáno v Brně roku 2016  
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.  
Copyright ©2016 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

## Literatura

Musil, R., Valoch, K. 1961: Die unteren Terrassen der Svitava bei Brno. *Práce brněnské základny Čs. akademie věd* 33(6), 225–256.

Musil, R., Valoch, K., Nečesaný V. 1955: Pleistocénní sedimenty okolí Brna. *Anthropozoikum* 4, 107–168.

Valoch, K. 1969: Das Paläolithikum in der Tschechoslowakei. In: *Quaternary in Czechoslovakia*, 69–149, Praha.

## Resumé

Brno (Maloměřice Cad., Brno-město Dist.), Babická Street. In summer 2015 was found a humerus of rhino (*Rhinoceros* sp.). The isolated bone comes from pleistocene sediments. On the basis of the stratigraphic position we can associate the age of the bone with the lower terrasse of the Svitava River. The minimum age of the bone is 70 ky.

## KLENTNICE (OKR. BŘECLAV)

„Nad hřbitovem“. Mladý paleolit. Povrchový sběr. Uložení nálezů: Regionální muzeum v Mikulově, př. č. 02/2015.

Při provádění povrchového sběru po hluboké orbě v trati Nad hřbitovem (viz oddíl Doba bronzová) byla nalezena kolekce štípané industrie především z doby bronzové. Ze souboru byly vyčleněny tři artefakty, které odpovídají paleolitu; jedná se o fragment obsidiánového jádra, nízké škrabadlo ze silicitu glacienních sedimentů a menší jádro ze spongolitu. Souřadnice místa nálezů je: X=-599996 Y=-1200566 (S-JTSK), rozptyl cca 100 m.

František Trampota

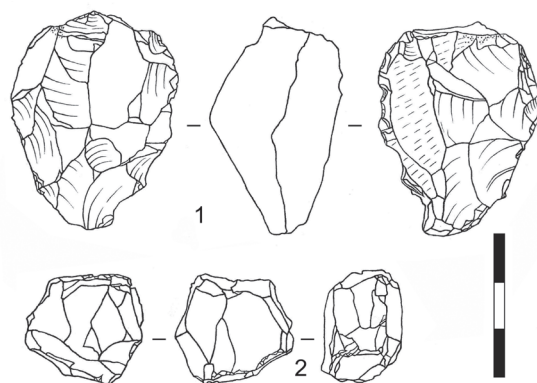
## Resumé

Klentnice (Břeclav Dist.), „Nad hřbitovem“. Upper Paleolithic. Surface survey. Finds of obsidian core, spongolite core and end-scraper from the erratic flint.

## KOJATÍN (OKR. TŘEBÍČ)

„Dražky“. Pozdní paleolit až mezolit (?). Ojedinelé nálezy. Povrchový sběr.

Z katastru Kojatína na Třebíčsku doposud nebyly evidovány žádné pravěké archeologické nálezy (cf. Salaš 2008), přestože se jedná o vyhledávanou mineralogickou lokalitu. Nadmořská výška nejbližšího okolí nepřesahuje 490 m. Na poli s mírným jihozápadním sklonem nedaleko obce (v okolí bodu 49.2405647N, 16.0156983E v systému WGS-84) se V. Šoukalovi podařilo při opakovaných sběrech získat nepočetný soubor kamenné štípané industrie.



Obr. 2. Kojatín. Vybrané artefakty.

Fig. 2. Kojatín. Selected artifacts.

Popis: 1. zlomek menšího jádra, délka 31 mm, rohovec Krumlovský les II; 2. nepravidelné úštěpové jádro se změněnou orientací, délka 43 mm, šířka 26 mm, tloušťka 27 mm (obr. 2: 1), rohovec typu Olomučany; 3. kulovité reziduum mikrojádra se změněnou orientací, délka 24 mm, šířka 23 mm, tloušťka 17 mm, rohovec Krumlovský les II (obr. 2: 2).

Získaná industrie neumožňuje zatím přesnější datování než do intervalu pozdní paleolit až mezolit. Charakter jader, zvláště do krajnosti vytěžené reziduum (obr. 2: 2), by mohl ukazovat na mezolit. Nevelká kolekce rozmnožuje počet předneolitických nálezů z jižní části Velkomeziříčska – Budišov, Hostákov (cf. Koštuřík *et al.* 1986, 50, 180, 189; Salaš 2008, 13). Nejlépe zdokumentované lokality s většími, dlouhodobými sběry získávanými soubory artefaktů představují v okolí pozdně paleolitické stanice ve Vladislavi a Třebíči (Moník 2012 s další lit.; 2014, 69–128). Další přesněji nedatovatelné ojedinelé nálezy štípané industrie ze západního okolí Třebíče a Velkého Meziříčí (nepublikováno; Valoch 2004) ukazují potenciál regionu pro budoucí specializovaný průzkum.

Jan Eigner, Martin Kuča, Jitka Kučová, Václav Šoukal

## Literatura

**Koštuřík, P., Kovárník, J., Měřínský, Z., Oliva, M. 1986:** *Pravěk Třebíčska*. Brno, Třebíč: Muzejní a vlastivědná společnost, Západomoravské muzeum.

**Moník, M. 2012:** Hunter-gatherer site at Vladislav (Třebíč district). *Archeologické rozhledy* 64, 508–524.

**Moník, M. 2014:** *Pozdní paleolit v Čechách a na Moravě*. Rkp. disertační práce. Uloženo: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze.

**Salaš, M. 2008:** Pravěké a časně historické nálezy na Velkomeziříčsku. In: Z. Fišer (ed.): *Velké Meziříčí v zrcadle dějin*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 11–23.

**Valoch, K. 2004:** Křišťály jako surovina štípané industrie. *Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales* 89, 129–166.

## Resumé

Kojatín (Třebíč Dist.), “Dražky”. Late Palaeolithic or Mesolithic (?). Isolated finds. Surface survey.

## OLŠOVEC (OKR. PŘEROV)

„Zábřeh“. Mladý paleolit. Sídliště. Povrchový průzkum.

Dne 24. 10. 2015 byla objevena nová paleolitická poloha při západním okraji katastru obce Olšovec. Lokalita byla objevena v rámci systematického povrchového průzkumu paleolitického osídlení bečevské části Moravské brány na výrazném návrší v poloze „Zábřeh“ (344,2 m n. m.). Zaoblený protáhlý hřbet návrší je orientován ve směru severozápad – jihovýchod. Ze strany západní je krytý za údolím říčky Veličky zalesněným zlomovým svahem kopce „Hůrka“, který se již nachází na sousedním katastru obce Lhotka u Hranic a vytváří velmi nápadný jihovýchodní výběžek Oderských vrchů vypínající se nad obcemi Hrabůvka a Lhotka u Hranic.

Zjištěná koncentrace nálezů leží přibližně na geografické souřadnici 49.589886°N 17.709241°E (WGS-84). Nadmořská výška nálezové polohy činí 340 – 344 m. Prozatím byla shromážděna malá kolekce patinované kamenné štípané industrie čítající 6 kusů, kterou lze rámcově datovat do období mladého paleolitu. Zastoupenou technologickou složku v nalezeném souboru tvoří úštěpy a mikroúštěpy, dále čepel a jedna mikročepelka. Mezi nalezenými artefakty zaujme rydlo na zlomené čepeli. Jeden masivnější úštěp byl opatřen místní retuší. Ze surovinnového hlediska v kolekci zcela převládá eratický silicit.

Na lokalitě byl zaznamenán i výskyt drobných valounů moravského jurského rohovce. Z vrcholové partie kopce „Zábřeh“ je možné opticky kontrolovat bečevskou i oderskou část Moravské brány, což mohlo v rámci loveckých strategií sehrát důležitou roli při výběru tohoto místa k osídlení. Jižním směrem přes údolí Bečevské brány se na horizontu rýsují dvě výrazné přírodní dominanty Velká a Malá Kobylanka u Hranic na Moravě, v jejichž okolí se nachází známá koncentrace lokalit z doby mladého paleolitu (Neruda, Kostrhun 2002).

Jedinou starší zmínku odkazující na výskyt archeologických nálezů u Olšovce uvedl ve svém článku Předhistorické osídlování a nálezy z Hranicka a Lipenska publikovaném na stránkách Záhorské kroniky Josef Skutil: „Na polích Střítež – Olšovec sbírali hojně drobných neolitických pěkně opracovaných pazourků p. Janek, Klvaňa a Indra.“ (1933, 114).

Nově objevená lokalita v poloze „Zábřeh“ představuje zcela první doklad paleolitického osídlení na katastru Olšovce a zároveň rozšiřuje naše dosavadní poznatky o rozsahu aktivit mladopaleolitických lovců v krajině při severovýchodním okraji Bečevské brány.

Zdeněk Schenk, Kateřina Dlouhá, Jan Mikulík

## Literatura

**Neruda, P., Kostrhun, P. 2002:** Hranice – Kobylanka. Mladopaleolitická stanice v Moravské bráně. *Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales* 87(1-2), 105–155.

**Skutil, J. 1933:** Předhistorické osídlování a nálezy z Hranicka a Lipenska. *Záhorská kronika* 15(4), 97–126.

## Resumé

Olšovec (Přerov Dist.) „Zábřeh“. A new Upper Paleolithic site in Moravian Gate was discovered in the cadastral territory of Olšovec near Hranice na Moravě. A small collection of six Upper Paleolithic artifacts made from erratic flint was collected during surface survey (November 2015) on a „Zábřeh“ elevation (344.2m asl.).

## PAVLOV (OKR. BŘECLAV)

Lokalita Pavlov I. Gravettien. Sídliště. Záchranný výzkum.

V průběhu zimy a jara 2015 započaly stavební práce na výstavbě expoziční budovy Archeoparku Pavlov (srv. zprávy za roky 2013 – 2014 v Přehledu výzkumů 55 a 56).